

Huhu malu'i mei he COVID-19: Hoko ko ha Tokotaha Fakahoko Huhu malu'i mei he COVID-19

Fekau'aki mo e lakanga 'o ha Tokotaha Fakahoko Huhu malu'i mei he COVID-19

Ako ke ke hoko ko ha Tokotaha Fakahoko Huhu malu'i mei he COVID-19, 'a ia ko ha lakanga fo'ou ia 'i he ngāue ki he mo'ui lelei 'o ngāue 'i he timi huhu malu'i mei he COVID-19.

Te ke fakahoko 'a e huhu malu'i mei he COVID-19 'i he malumalu 'o hano pule'i (supervision) mo fakahinohino 'e ha tokotaha ngāue fakapolofesinale taukei mo ma'u tohi fakamo'oni ako ki he mo'ui lelei 'i ha fai'anga huhu kuo fakangofua.

Ko e hā 'oku mahu'inga ai 'a e lakanga Fakahoko Huhu malu'i mei he COVID-19?

'Oku mau fakahoko atu 'a e polokalama huhu malu'i lahi taha 'i he hisitōlia 'o Aotearoa Nu'u Silá ni. 'Oku fiema'u ke fakatokolahi 'emau kau ngāue ki he huhu malu'i ki hono fakahoko 'o e huhu malu'i mei he COVID-19 ke tokonia ai 'a Nu'u Silá ni ke ne a'usia 'a e tu'unga kuo malu'i kakato ai hono komiuniti'i.

'Oku mahu'inga ke 'i ai 'a e kakai totonu 'i he ngaahi feitu'u totonu 'i hono taimi totonu ke nau fakahoko 'a e ngāue 'i he 'emau ngaahi feitu'u fai'anga huhu malu'i pea mo ho'ata mai ai 'a e ngaahi komiuniti'i 'oku mau tokangaekiná. 'Oku kau ki heni hono ako'i 'o e kakai Mauli mo e Pasifiki ke nau tokolahi ange 'o fakahoko e huhu malu'i.

Ko hai 'e lava ke hoko ko ha Tokotaha Fakahoko Huhu malu'i mei he COVID-19?

'E lava pē ke ke hoko ko ha tokotaha ngāue tokoni ki he mo'ui lelei (healthcare assistant), kaiāwhina,

kaiarahi, kaimanaaki pe tokotaha ke tokoni ki he hu'ivaí (pharmacy technician). Pe, ko ha tokotaha ngāue fakapolofesinale koe ki he mo'ui lelei na'e ako'i 'i Nu'u Silá ni, pe 'i tu'apule'anga, ka 'oku 'ikai ke ke lēsisita 'i Nu'u Silá ni pea 'ikai ke 'i ai ha'o tohi fakamo'oni ngāue 'i he lolotongá ni (practising certificate).

'E ako'i kakato koe pea kuo pau ke ke paasi 'i ha sivi'i 'o e tu'unga 'o e 'iló mo ngāué (theory and practical assessments) ke ke hoko ai ko ha Tokotaha Fakahoko Huhu malu'i mei he COVID-19.

Ko e hā 'a e ako 'oku fiema'u ki he lakanga?

'E ako'i kakato 'a e kau Fakahoko huhu malu'i COVID-19, kuo 'osi fokotu'utu'u 'e he Immunisation Advisory Centre (IMAC) mo e CareerForce pea fakangofua 'e he Ministry of Health.

'Oku ta'etotongi 'a e akó pea 'oku 'atā atu ia 'i he taimi ni. 'Oku kau atu ki he akó 'a e:

- Ako houa 'e ua ki he tolu 'i he 'initaneti, pea hoko atu 'aki ha sivi fakamaaka ki he tu'unga 'o e 'iló
- Ako ngāue 'i he femātaaki fakataha mo e tokotaha fakahinohinó
- Siofi mo sivi'i 'i he ngāue'angá 'i he malumalu mo e fakahinohino mei ha pule ngāue
- Fakataukei mo e fakahinohino ki he kamata 'o e ngāue 'i he feitu'u 'oku fakahoko ai 'a e ngāué.

'E fakapapau'i foki 'e ho'o ngāue'angá te ke fakakakato 'a e ako ki he pamu mānavá 'i ha fakatu'utāmaki (CPR), pea mo e ako ki he Talité (Te Tiriti) 'o Waitangi mo e tikanga/kawa Māori, Tu'utu'uni ki hono Tauhi Malu 'o e Fakamatala ki he Mo'ui Lelei (Health Information Privacy Code) mo e founga 'o e ngāue mo e kakai 'oku 'i ai hanau faingata'a'ia fakaesinó (disabled people).

Ko e anga 'o e ngāue faka'aho 'a e Tokotaha Fakahoko Huhu malu'i mei he COVID-19

ʻI ho'ō hoko ko ha Tokotaha Fakahoko Huhu malu'i mei he COVID-19, te ke kau ai ki he Timi huhu malu'i mei he COVID-19 pea te ke fakahoko ai 'a e ni'ihī pe kotoa 'o e ngaahi me'ā ni:

- Talitali 'a e kakai tenau a'u atu ki he senitā fai'anga huhu malu'i
- 'Oatu 'a e ngaahi tokoni 'oku tuha mo e 'ulungaanga fakafonuā ki he kakai mo tauhi 'a e ngaahi kaveinga 'o e Talite o Waitangi
- Tali 'a e ngaahi fehu'i tefito fekau'aki mo e huhu malu'i COVID-19
- Fakapapau'i 'oku nau loto lelei ke fakahoko honau huhu malu'i ('e talanoa'i 'a e tohi fakangofuā mo ha tokotaha kuo 'osi lēsisita ke ngāue fakapolofesinale ki he mo'ui lelei)
- Fakahoko hono huhu malu'i 'o e kakai 'e si'isi'i hano uesia kovi kinautolu 'e he huhu malu'i
- Fakakakato 'a e ngaahi ngāue fakapepā
- Tokoni'i mo 'oatu ha fakamatala ki he kakai hili honau huhu malu'i.

ʻE 'i ai ma'u pē 'a e tokotaha ngāue fakafaito'o taukei mo ma'u tohi fakamo'oni ako 'i he fai'anga huhu malu'i.

Kapau kuó ke 'osi fakakakato mo ha ngaahi polokalama ako kehe fekau'aki mo e Tokotaha Tokoni ki he Fakahoko Huhu malu'i (Immunisation Support Worker Modules), te ke toe ala tokoni atu foki ki he ngaahi ngāue ko iá.

Ko e hā 'a e totongi ki he kau Fakahoko Huhu malu'i mei he COVID-19?

Kapau 'oku fakangāue'i koe 'e ha District Health Board (DHB) pe kautaha 'oku nau ngāue Fakakaituleki ki hono Fakahoko 'a e Sēvesi ki he Mo'ui Lelei ke ke hoko ko ha Tokotaha Fakahoko Huhu malu'i mei he COVID-19,

'oku mau 'amanaki atu 'e fakakau koe ki ha taha 'o e ngaahi Aleapau Fakatokolahi mo e Ngāue'angá

lolongá (Multiple Employer Collective Agreements - MECAs) pe Aleapau Fakafo'ituitui mo e Ngāue'angá (Individual Employment Agreement - IEA) tatau mo ia.

ʻE fakatatau 'a e tu'unga vāhengá ki he ngaahi tu'unga vāhenga 'o e ngaahi lakanga tatau 'i he ngaahi aleapau 'a e DHB.

Kapau 'e ako'i koe ke ke hoko ko ha Tokotaha Fakahoko Huhu malu'i mei he COVID-19 'i he funga 'o ha lakanga lolotonga 'okú ke ma'u, 'e alea'i 'e koe pe ko ho'ō 'i unioni mo ho'ō ngāue'angá ha ngaahi liliu ki he ngaahi makatu'unga 'i ho'ō aleapau pea mo ho'ō tu'unga vāhengá.

Vēkeveke ke ke kau mai?

Kapau 'okú ke fie hoko ko ha Tokotaha Fakahoko Huhu malu'i mei he COVID-19 ka 'oku 'ikai ke 'i ai ha'ō aleapau ngāue 'i he lolotonga ni, hū atu 'i he 'initaneti ki he www.health.govt.nz/HandsUp 'o fakafonu ai ha foomu ke lēsisita 'a ho'ō fie kau mai.

ʻE 'eke atu 'i he foomú fekau'aki mo ho'ō taukei ngāue 'i he tafa'aki ki he mo'ui lelei, taimi 'ataá mo e ngaahi lea fakafonua 'okú ke lea ai. 'E lava ke fakafonu ia 'i he lea Faka-Pilitāniá, Te Reo Māori, Lea Faka-Ha'amoia pe Lea Faka-Tonga.

Kapau kuo 'osi fakangāue'i koe 'e ha kautaha kuo 'osi ma'u konituleki mei ha DHB ke ne fakahoko e huhu malu'i mei he COVID-19, talanoa ki ho'ō ngāue'angá. Tenau

fokotu'u atu ha kau kanititeiti fe'unga ki he IMAC ke ako'i kinautolu ki hono fakahoko 'o e huhu malu'i mei he COVID-19.

Ko e hā leva 'a e me'a 'e hoko atu mei heni?

ʻE tukuatu 'a ho'ō lēsisita ke ke kau mai ki he DHB 'i ho feitu'ú. Tenau fakafehoanaki 'a e ngaahi lakangá ki he kakai 'o makatu'unga 'i he pōto'i ngāue, taimi 'ataá mo e ngaahi fiema'u 'a e komiunitii.

Fakamālō atu 'i ho'ō fa'a tatali lolotonga 'oku ngāue 'a e ngaahi DHB ki he fongá ni ke fakapapau'i 'oku 'i he feitu'u totonu 'a e kakai totonu.

Tokoni'i 'o e ngaahi polokalama huhu malu'i kehé

Tukukehe ka toki fakamafai'i atu ke nau fakahoko ha ngaahi huhu malu'i kehe, 'e nofo taha pē 'a e kau Fakahoko Huhu malu'i mei he COVID-19 ki hono fakahoko pē 'o e huhu malu'i mei he COVID-19. Ko e fakamafai ko'eni 'e ngata ia ki he 'aho 1 'o Sune 2023.

'Oku 'i ai foki mo ha ngaahi polokalama kehe 'e ala ke fakakakato 'e he Tokotaha Fakahoko Huhu malu'i mei he COVID-19, ko e konga 'o e fatongia 'o ha tokotaha tokoni ki he fakahoko 'o ha huhu malu'i, 'o kau ki ai 'a e:

- Talateu ki he huhu malu'i
- Ngaahi fetalanoa'aki fekau'aki mo e ngaahi huhu malu'i
- Mapule'i 'o e hokohoko 'a e Polokamala Fakafonua ki he huhu malu'i
- Siofi 'a kinautolu kuo toki 'osi hono huhu malu'i kinautolu 'i he malumalu mo e tokoni 'o ha tokotaha ngāue fakapolofesinale ki he mo'ui lelei.

'Oku fakahoko 'a e ako ko'eni 'i he 'initaneti fakataha mo e tokoni 'i he uepisaiti (webinar support) pea faka'osi'aki 'a hono fakakakato 'o e me'a fakapepa 'i he ngāue'angā.